

یادداشت روز

به بهانه جشنواره فیلم مقاومت

از سنگر واقعی
تا پرده سینمامحمود گولو
منتقد سینما و تلویزیون

وقتی حرف از «مقاومت» می‌شود، همه ناخودآگاه یاد ایثار، از خودگذشتگی و روزهای سخت جنگ هشت‌ساله و چند ماه گذشته می‌افتند؛ مفهوم بزرگی که با گوشت و پوست مردم ما گره خورده است. اما وقتی به تماشای فیلم‌هایی می‌نشینیم که با عنوان «مقاومت» ساخته می‌شوند، گاهی یک جای کار به شدت لنگ می‌زند. این پرسش اساسی پیش می‌آید: آیا این آثار توانسته‌اند آنچه تمام نمای آن حماسه‌ها باشند، یا فاصله زیادی با مردم آن ایام و تماشاگر امروز دارند؟

البته روزگاری که فیلمسازان در دل خاکریزها نفس می‌کشیدند و از سر درد و عشق فیلم می‌ساختند؛ حاصلش شد آثار ماندگاری که هنوز هم دیدنی و تأثیرگذارند. اما امروزه گاهی می‌بینیم بودجه‌های کلانی هزینه می‌شود تا صرفاً پروژه‌هایی سفارشی روی دایره بیایند.

یکی از جریان‌سازترین ارکان در این مسیر، «جشنواره فیلم مقاومت» است. اما آیا این رویداد توانسته پای فیلمسازان دغدغه‌مند را به این عرصه باز کند؟ حقیقت تلخ این است که جشنواره هنوز نتوانسته پاتوقی واقعی برای سینماگران باشد؛ چنان‌که در مراسم افتتاحیه آن، جای خالی فیلمسازان کاملاً به چشم می‌آمد و به جز احمد مرادپور (که از زمان «سجاده آتش» در سال ۷۱ تا کنون فیلمی نساخته) و امثال مهران رجبی (که در هر نوع فیلم و سریالی به ایفای نقش می‌پردازد)، چهره‌ی دیگری دیده نشد.

بزرگ‌ترین درد این جشنواره، عدم تعریف درست از مقاومت، دوری فیلمسازان اصیل از این بستر و طبیعتاً فاصله گرفتن مخاطب عام است. تازمانی که این اضلاع سه‌گانه تنظیم نشود، صرف هزینه‌های میلیاردی برای تبلیغات پرزرق و برق افتتاحیه و اختتامیه و تولید آثار آرشویی بی‌تأثیر، دردی را دوا نخواهد کرد.

«فیلم» مؤثرترین رسانه برای روایت تاریخ به آیندگان است. اگر متولیان از این امر غافل شوند، دودش به چشم خودشان خواهد رفت؛ چرا که تحریف‌گران و دروغ‌گویان با نگاه خود تاریخ را بازگو می‌کنند و آیندگان نیز ملاک قضاوت‌شان همان روایت‌ها خواهد بود.

در مراسم افتتاحیه، هر مسئولی که پشت تریبون قرار گرفت، از تعهد و رسالت هنرمند سخن گفت؛ اما نگفت خودش چه رسالتی بر دوش دارد؟ و چرا درباره پایداری یک ملت فیلم ساخته می‌شود، اما روی پرده سینماها با استقبال مردم عادی روبرو نمی‌شود؟

باید تعارفات را کنار بگذاریم؛ چرا که سینما جای خطابه نیست، جای جان کلام است. اگر متولیان نتوانند «مقاومت» را در قامت یک قصه‌ی انسانی باورپذیر و مدرن روایت کنند، آن را به موزه‌ای از شعارهای غبارگرفته بدل کرده‌اند. تاریخ با بنرهای رنگین افتتاحیه نوشته نمی‌شود، بلکه با نگاه‌های جسورانه و روایت‌های صادقانه‌ای ثبت می‌شود که تماشاگر عام را مجذوب کند.

اگر جشنواره به دنبال احیای شکوه آن روزهاست، باید درب‌هایش را به روی نسل نو، با نگاهی متفاوت و البته نقادانه باز کند. یادمان باشد: «فیلم خوب» بهترین مدافع آرمان‌های ماست. اگر برای این «خوبی» هزینه نکنیم، فردا برای روایت تاریخ خود، دست به دامان روایت دیگران خواهیم شد. جشنواره فیلم مقاومت باید پیش از آنکه محفلی برای داوری باشد، پاتوقی برای اندیشیدن به آینده‌ی این سرزمین باشد؛ وگرنه، این مسیر پرهزینه، تنها در تاریخ‌خانه‌ی سالن‌های خالی به پایان خواهد رسید. پایان جشنواره، باید آغاز یک حرکت تازه باشد نه نقطه ایست.

و نکته آخر: نقد این جشنواره، به معنای زیر سوال بردن اصل مقدس «مقاومت» نیست؛ بلکه دلسوزی برای هنری است که دوستش داریم. اگر می‌خواهیم سینمای مقاومت در دنیا حرفی برای گفتن داشته باشد، باید تعارفات را کنار بگذاریم، به جای «عددسازی» برای گزارش‌های عملکرد، به «معناسازی» برای مخاطب امروز بازگردیم و اجازه دهیم جریان اصیل هنر، مسیر واقعی خود را پیدا کند.

«تولد یک نجیب‌زاده» با بازی امیرحسین آرمان در دستور کار سینما

سیمافilm تولید فیلم سینمایی «تولد یک نجیب‌زاده» را با محوریت شهدای ناو دنا در دستور کار دارد.

این فیلم به کارگردانی لیلی عاج و تهیه‌کنندگی سعید سعدی ساخته می‌شود و امیرحسین آرمان از بازیگران آن است. فیلمبرداری این اثر قرار است طی روزهای آینده در منطقه کنارک آغاز شود. «تولد یک نجیب‌زاده» نخستین فیلم سینمایی با این محوریت است و تلاش دارد روایتی سینمایی از شهدای ناو دنا و موضوع مرتبط با آنان به مخاطبان ارائه کند. ناو دنا سیزدهم اسفند ۱۴۰۴، هنگام بازگشت از رزمایش «میلان ۲۰۲۶» در اقیانوس هند هدف حمله زیردریایی آمریکا قرار گرفت؛ ۱۰۴ خدمه شهید و ۳۲ نفر مجروح شدند.

صباخبر

«شازده هما» در راه است

فیلم داستانی «شازده هما» به نویسندگی و کارگردانی محمدرضا عطایی‌فر، پس از یک هفته فیلمبرداری در تهران، وارد مرحله فنی تدوین و صداگذاری شد.

فیلمبرداری این فیلم با تهیه‌کنندگی علی بیطرفان و محمدرضا عطایی‌فر در محله‌های قیام، مشیریه و خاوران و پارک آزادگان تهران انجام می‌شود و اکنون مراحل فنی تولید آن در حال آماده‌سازی است. «شازده هما» روایتگر دختری کوتاه است که سعی می‌کند از یک ازدواج اجباری رها شود و... محسن زرآبادی‌پور، شراره آشوری، بشیراحمد نیکزاد، نادر محمودی، محمدباقر صفانور، سمیرا محمدی، روشنا خلیلی، مونا شاهدهی، امیرمسعود آرزومند، امیرحسین شهری و علی حیدری بازیگرانی هستند که در این فیلم داستانی ایفای نقش می‌کنند.

ایسنا

گفت‌وگوی صبا با بهمن دان، بازیگر سینما و تلویزیون

ایران را با کار، دانش، تخصص و همبستگی می‌سازیم

در حاشیه مراسم افتتاح رسمی نوزدهمین دوره جشنواره بین‌المللی فیلم مقاومت در اصفهان، جمعی از هنرمندان و اهالی رسانه با حضور در مجتمع فولاد مبارکه اصفهان، از بخش‌های مختلف این مجموعه صنعتی بازدید کردند و در جریان فعالیت‌های آن قرار گرفتند. بهمن دان، بازیگر سینما و تلویزیون، نیز در حاشیه این بازدید در گفت‌وگو با خبرنگار صبا به بیان دیدگاه‌های خود پرداخت.

این هنرمند با بیان اینکه حضور در مجتمع فولاد مبارکه صرفاً یک بازدید صنعتی نیست، گفت: من امروز در کنار دوستان عزیز هستم که سال‌ها در کنار مردم و در ارتباط با فرهنگ و مسائل جامعه زندگی کرده‌ایم. حضور در این مجموعه، حضور در کنار انسان‌هایی است که با دانش، تخصص، اراده و دستان توانمند خود، بخشی از توان تولیدی ایران را می‌سازند.

او با اشاره به حملات صورت گرفته به بخشی از زیرساخت‌های انرژی و واحدهای تولیدی فولاد مبارکه در جریان جنگ رمضان، اظهار کرد: این اتفاق فقط آسیب به چند ساختمان، دستگاه و کوره نبود، بلکه ضرب‌های به سرمایه ملی، زنجیره تولید کشور و تلاش هزاران انسان متخصص بود. دان ادامه داد: اجازه بدهید نکته‌ای را با صدای بلند اعلام کنم؛ ارزش یک مجموعه صنعتی فقط به آهن و فولاد و ماشین‌آلات نیست، بلکه ارزش واقعی آن به انسان‌هایی است که دانش، تجربه و زندگی خود را پای آن گذاشته‌اند. ممکن است به یک نیروگاه آسیب برسد، کوره‌ای از کار بیفتد یا خط تولیدی متوقف شود، اما دانش مهندسان، تجربه کارگران و اراده انسان‌هایی که می‌خواهند کشورشان را بسازند، سرمایه‌ای است که باید حفظ شود و دوباره به میدان بیاید.

این هنرمند با تأکید بر اهمیت بازسازی و احیای ظرفیت‌های تولیدی کشور گفت: من به‌عنوان یک هنرمند باور دارم که ساختن، همیشه دشوارتر و

صباخبر

ارزشمندتر از ویران کردن است. امروز مادر کنار شما معنای واقعی ساختن را می‌بینیم. شما با دانش و تخصص خود، نه‌فقط برای تولید فولاد، بلکه برای آینده ایران تلاش می‌کنید.

او افزود: هر گامی که در مسیر بازسازی برداشته می‌شود، هر دستگاهی که دوباره به مدار تولید بازمی‌گردد و هر کارگری که با امید به محل کارش برمی‌گردد، نشانه‌ای از زنده بودن اراده ملی ماست.

دان همچنین با اشاره به ابعاد انسانی خسارت‌های واردشده به این مجموعه صنعتی بیان کرد: باید به یاد داشته باشیم که پشت هر عدد و هر گزارش خسارت، انسان‌هایی قرار دارند؛ خانواده‌هایی که نگران بودند و کارگرانی که روزهای دشواری را پشت سر گذاشتند. بازگشت این مجموعه به چرخه تولید و قدرت‌دانی از کسانی که در این مسیر تلاش می‌کنند، وظیفه همه ماست. او در پایان تأکید کرد: من امروز آمده‌ام تا بگویم ایران را فقط با شعار نمی‌سازیم؛ ایران را با کار، دانش، تخصص، همبستگی و مسئولیت‌پذیری می‌سازیم.

سفر راکی
ادامه دارد

فیلم «من راکی را بازی می‌کنم» ساخته پیترو فارلی، روایتی از پشت صحنه تولید فیلم کلاسیک «راکی» محصول ۱۹۷۶، به عنوان

فیلم افتتاحیه‌ی چهارهفته‌مین جشنواره بین‌المللی فیلم قاهره انتخاب شد. این انتخاب هم‌زمان با پنجاهمین سالگرد تأسیس قدیمی‌ترین جشنواره سینمایی مصر صورت گرفته است. آنتونی اِیپولیو در این فیلم نقش سیلوستر استالونه جوان را بازی می‌کند که برای تثبیت جایگاهش در هالیوود و ساخت فیلم «راکی» تلاش می‌کند. این اثر که در

جشنواره فیلم تورنتو به نمایش درآمد، به مقام دوم جایزه انتخاب مردمی رسید و جوایز تماشاگران جشنواره‌های ونکوور و سینه‌فست کانادا را نیز کسب کرد. همچنین در جشنواره‌های لندن، رم، زوریخ و شیکاگو به نمایش درآمد. جشنواره قاهره در بیانیه‌ای اعلام کرد این انتخاب، تأکیدی بر نمایش آثاری است که شایستگی هنری را با جذابیت عمومی پیوند می‌دهند و به دشواری‌های خلایقانه فیلمسازی می‌پردازند. چهارهفته‌مین دوره جشنواره بین‌المللی فیلم قاهره از ۱۱ تا ۲۰ نوامبر (۲۰ تا ۲۹ آبان) برگزار می‌شود.

مهر

بازیگر «پیش‌تازان فضا»
و «مردان ایکس» درگذشت

پاتریک استوارت، بازیگر انگلیسی تئاتر و سینما که با نقش کاپیتان پیکارد در مجموعه «پیش‌تازان فضا» و پروفسور آگراویه

در فیلم‌های «مردان ایکس» شهرت جهانی یافت، روز چهارشنبه در خانه‌اش در لس‌آنجلس درگذشت. او ۸۶ سال داشت. استوارت در کارنامه هنری خود چهار بار نامزد جایزه امی شد، سه جایزه لارنس اولیویه دریافت کرد و یک بار نیز نامزد جایزه تونی شد. او پیش از شهرت تلویزیونی و سینمایی، به مدت دوازده سال بازیگر اصلی

کمپانی رویال شکسپیر بود و در نمایش‌هایی چون «دایی وانیا»، «روای شب نیمه تابستان» و «تاجر ونیزی» حضور داشت. نقطه عطف فعالیت حرفه‌ای او سال ۱۹۸۷ و با بازی در مجموعه «پیش‌تازان فضا: نسل بعدی» رقم خورد. استوارت تا سال ۱۹۹۴ نقش پیکارد را ایفا کرد و سپس در فیلم‌های سینمایی این مجموعه نیز حضور یافت. او همچنین در انیمیشن‌های «سیمپسون‌ها»، «فمیلی گای» و «امریکن دد» صداپیشگی کرد. از آثار اخیرش نیز می‌توان به «کاراگاهان گوسفندی» اشاره کرد.

ایسنا